

Grunder för fristående examen

YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR
2002

Grunder för fristående examen

YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR

2002

Utbildningsstyrelsen 2004

Edita Prima Oy

Helsingfors 2004

DNR 28 /011/2002

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM 29.4.2002

Giltighetstid
fr.o.m. 1.6.2002 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

F 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift Nr

Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunder för yrkesexamen för körsnär. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.6.2002 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmoellerorna samt om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms separat.

Generaldirektör

JUKKA SARJALA
Jukka Sarjala

Undervisningsråd

ANNAMAIIJA ARO
Annamajja Aro

INNEHÅLL

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna	8

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR.....	8
1 § EXAMENSDELARNA	8

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESSKICKLIGHET I YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN.....	9
--	---

A Obligatoriska examensdelar.....

1 § Materialkännedom	9
a) Krav på yrkesskicklighet	9
b) Mål och kriterier för bedömningen	9
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	10
2 § Planering av pälsvaror	10
a) Krav på yrkesskicklighet	10
b) Mål och kriterier för bedömningen	10
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	10
3 § Mönsterkonstruktion och formning av pälsvaror	11
a) Krav på yrkesskicklighet	11
b) Mål och kriterier för bedömningen	11
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	11
4 § Tillverkning av pälsvaror	11
a) Krav på yrkesskicklighet	11
b) Mål och kriterier för bedömningen	12
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	12

B Valfria examensdelar.....

5 § Ändring av pälsvaror	12
a) Krav på yrkesskicklighet	12
b) Mål och kriterier för bedömningen	13
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	13
6 § Tillverkning av produkter i pälsmocka.....	13
a) Krav på yrkesskicklighet	13
b) Mål och kriterier för bedömningen	13
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	13

7 § Tillverkning av skinnplagg.....	14
a) Krav på yrkesskicklighet	14
b) Mål och kriterier för bedömningen	14
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	14
8 § Tillverkning av produkter av flera olika material.....	14
a) Krav på yrkesskicklighet	14
b) Mål och kriterier för bedömningen	15
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	15
9 § Accessoarier och dekorationer i pälsmaterial.....	15
a) Krav på yrkesskicklighet	15
b) Mål och kriterier för bedömningen	15
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	15
10 § Företagsverksamhet	15
a) Krav på yrkesskicklighet	15
b) Mål och kriterier för bedömningen	16
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	16
11 § Informationsteknik för branschen.....	16
a) Krav på yrkesskicklighet	16
b) Mål och kriterier för bedömningen	16
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	17
Bilaga Beskrivning av yrket inompälsbranschen och värdegrunden	18

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erforderade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i arrangemangen för undervisningen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han/ hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR

1 § Examensdelarna

Yrkesexamen för körsnär består av fyra obligatoriska examensdelar och en valfri examensdel. Examen är klar när examinanden har avlagt alla examensdelar med godkänt betyg.

A Obligatoriska delar i yrkesexamen för körsnär:

1. Materialkännedom
2. Planering av pälsvaror
3. Mönsterkonstruktion och formning av pälsvaror
4. Tillverkning av pälsvaror

B Valfria studier (examinanden måste välja minst en del)

5. Ändring av pälsvaror
6. Tillverkning av produkter i pälsmocka
7. Tillverkning av skinnplagg
8. Tillverkning av produkter av flera olika material
9. Accessorier och dekorationer i pälsmaterial
10. Företagsverksamhet
11. Informationsteknik för branschen

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET I YRKESEXAMEN FÖR KÖRSNÄR OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

A OBLIGATORISKA EXAMENSDELAR

1 § Materialkännedom

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall känna till de pälsmaterial som används i klädesplagg och deras egenskaper med avseende på formgivning och tillverkning. De måste känna till de särskilda egenskaperna hos olika pälsmaterial, till exempel kvalitet, profil och färg på päls håren samt lädersidans kvalitet. Vidare skall examinanderna kunna välja ut de pälsmaterial som lämpar sig bäst för en produkt och är de mest adekvata i den givna situationen. Examinanderna måste vara förtrogen med berednings- och finishprocessen och veta vilka möjligheter de erbjuder och hur de påverkar hanteringen av pälsmaterial. De förutsätts kunna förvara och rengöra pälsmaterial och färdiga pälsvaror.

Examinanderna skall vara förtrogna med de olika faserna i produktionskedjan inom pälsbranschen, allt från tillverkning av material till marknadsföring och försäljning av pälsvaror. De skall känna till pälsbranschen och förstå livscykeln för en pälsvara och hur branschen påverkar miljön. Examinanderna skall dessutom känna till köpvanorna inom branschen och kunna följa utvecklingen av pälsmaterial på den internationella marknaden och bevaka hur modets växlingar påverkar hanteringen av pälsmaterial.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall

- kunna identifiera de vanligaste pälsmaterialen och deras egenskaper
- veta hur pälsberedningen går till i stora drag
- kunna sköta, rengöra och förvara pälsmaterial och pälsvaror.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet materialkännedom skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

2 § Planering av pälsvaror

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall ha insikter i vilka möjligheter produktplaneringen erbjuder och är medvetna om sitt eget ansvar i formgivningsprocessen. De förväntas bevaka de nyaste trenderna och följa upp modeväxlingar på den internationella marknaden. Examinanderna måste också känna till modets historia och dräktskicket. De skall vara på det klara med

hur olika lösningar påverkar den tid som går åt för arbetet och priset på den färdiga produkten. Vidare förväntas examinanderna känna till olika kroppstyper och kunna ta hänsyn till vilka krav man måste ställa på pälsmaterialens egenskaper för att funktionella klädesplagg skall kunna tas fram för olika typer av kunder. Examinanderna förutsätts veta hur olika tillskärningstekniker påverkar materiallytan och materialåtgången.

Examinanderna måste ha förmåga att komma med åskådliga förslag för att uppfylla kundens önskemål och kunna avbilda olika typer av pälsytor med hjälp av varierande metoder och med hänsyn till lagbundenheterna för färg och stil.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall

- känna till faserna i formgivningsprocessen
- kunna utnyttja modetrenderna när en produkt tas fram och tillverkas
- kunna ta hänsyn till tekniska lösningar, materialegenskaper och kundens önskemål i planeringsprocessen
- kunna avbilda pälsytor och pälsvaror med hjälp av olika metoder
- kunna tolka tekniska ritningar avpassade för produktion.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna skall påvisa sin yrkesskicklighet i formgivning av pälsvaror genom att lägga fram förslag och bilder för kunden.

3 § Mönsterkonstruktion och formning av pälsvaror

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall kunna tolka olika modeller. De måste kunna ta mått på en person för att rita upp mönster och ändra mönster. Examinanderna förväntas kunna skära ut produkter efter mönster och ta fram olika typer av klädesplagg och delar av plagg. Vidare måste de kunna konstruera nödvändiga mönster och göra markeringar på dem. Examinanderna skall också vara medvetna om hur olika pälsmaterial påverkar mönstren. De skall veta hur insnitt flyttas och klara av att passa in skärningssömmarna på de ställen som modellen och materialet kräver.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- tolka modeller
- ta mått på kunder och vid behov rita ett grundmönster och ändra mönstret efter kundens mått
- göra skinn- och streifindelning
- forma ett klädesplagg och delar av ett plagg enligt modell
- göra provningar och föra in provningsändringar i ett mönster.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet mönsterkonstruktion och formning av pälsvaror skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

4 § Tillverkning av pälsvaror

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall kunna ta hänsyn till produktionsmässiga och ekonomiska faktorer både vid uppläggningsplaneringen av en arbetsplan och i formgivningen och tillverkningen av en produkt. De skall kunna tillverka en produkt inom ramen för arbetsplanen och det givna tidsschemat. Vidare måste examinanderna välja rätt tillskärningsteknik för respektive pälskinn och samtidigt utnyttja materialens speciella egenskaper. Examinanderna skall också kunna sortera fram skinn som passar för mönstret. De skall kunna forma skinnen efter mönsterdelarna och samtidigt ta hänsyn till tillskärningstekniken. De måste kunna spika en platta och beakta lod- och vågräta linjer, flytta insnitt och eventuella omlottsspikningar och anpassa den spikade plattan efter mönstret. Examinanderna skall kunna sy upp, fodra och efterbehandla en produkt. De måste veta hur en pälsvara skall provas på en kund och kunna göra de ändringar som behövs. Examinanderna skall dessutom klara av att ta ansvar för en provning, vara smidig när produkten provas samt kunna betjäna kunden på ett naturligt sätt och ta hänsyn till kundens önskemål. De skall dessutom kunna göra en bedömning av sitt eget arbete både i kvalitativt hänseende och med avseende på arbetsprocessen.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- ta hänsyn till kundens önskemål
- lägga upp en kostnadskalkyl och en arbetsplan
- tillverka en användbar produkt
- sortera fram olika pälsmaterial
- spika och forma en platta efter mönster
- välja ut rätt pälsmaterial och andra tillbehör för en produkt samt stödja, foga ihop och fodra en produkt
- prova en produkt och göra provningsändringar
- efterbehandla en produkt
- göra en realistisk bedömning av sin egen tillverkningsprocess och slutprodukten.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet tillverkning av pälsvaror skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

B VALFRIA EXAMENSDELAR (minst en del bör väljas)

5 § Ändring av pälsvaror

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall kunna använda sin kreativitet när de tillverkar en produkt av befintliga material och enligt kundens önskemål. De skall också kunna ta hänsyn till tidens krav. Examinanderna förutsätts kunna planera olika sätt att genomföra ändringar och kunna åskådliggöra dem för kunden med hjälp av teckningar. Vidare skall examinanderna kunna upprätta skriftliga avtal med kunden där det framgår hur produkten är tänkt att ändras, när arbetet är klart och där det ingår en kostnads kalkyl. Samtidigt skall examinanderna kunna utföra arbetet enligt överenskommelse. Examinanderna skall kunna föreslå nya användningsmöjligheter för en befintlig produkt och kombinera den med nya material samt kopplar ihop den med den gamla när det gäller användning och vård. De skall dessutom kunna göra kostnadsbedömningar för pälsar och samtidigt kunna ta hänsyn till både lädersida och pälsår.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- planera och ändra om en pälsvara för kunden
- upprätta ett skriftligt avtal och följa avtalet
- bedöma i vilken kondition produkten är och vad ändringen kommer att kosta.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet ändring av pälsvaror skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

6 § Tillverkning av produkter i pälsmocka

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall känna till olika typer av pälsmocka. De skall kunna formge och konstruera mönster för produkter i pälsmocka med hänsyn till ekonomiska aspekter och användningsändamål. Vidare skall examinanderna kunna välja ut de stödmaterial och tillbehör som bäst lämpar sig för materialet och användningsändamålet. De förutsätts också kunna välja relevanta tillverkningsmetoder samt maskiner och anordningar. Dessutom förutsätts de kunna göra ekonomiskt väl avvägda tillskärningsplaner.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- välja ut material som lämpar sig för produkten

- ta fram, konstruera mönster för och tillverka en produkt som uppfyller kvalitetskraven och är användbar
- använda adekvata maskiner och apparatur i sitt arbete
- tillämpa arbetsmetoder som är anpassade till syftet och materialet.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet tillverkning av produkter i pälsmocka skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

7 § Tillverkning av skinnplagg

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall känna till strukturen i läder och vara förtrogna med olika garvnings- och tillverkningsmetoder samt de vanligaste finishbehandlingarna. De skall också vara förtrogna med de vanligaste lädermaterialen och känna till handelsnamnen på dem. Vidare förutsätts examinanderna veta hur skinnprodukter skall vårdas och rengöras och känna till tvätterier som är specialiserade på rengöring av skinnprodukter.

Examinanderna skall kunna formge och utarbeta mönster till skinnplagg och då kunna ta hänsyn till skillnaderna i skinnsorter, ekonomiska aspekter och användningsändamålet. De skall kunna välja ut de mest lämpliga stödmaterialen och tillbehören för varje skinn-sort och produkt. Examinanderna förutsätts också kunna välja rätt tillverkningsmetod samt lämpliga maskiner och anordningar. De måste kunna göra ekonomiskt fördelaktiga tillskärningsplaner och vara förtrogna med tillverkningsprocessen för produkten.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- känna igen de vanligaste skinnsorterna
- välja lämpliga stödmaterial och tillbehör
- göra en tillskärningsplan
- välja arbetsmetoder som lämpar sig för användningsändamålet och materialet
- använda nödvändiga maskiner och anordningar
- tillverka en produkt som uppfyller kvalitetskraven och är användbar.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet tillverkning av skinnplagg skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

8 § Tillverkning av produkter av flera olika material

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall kunna formge och sy upp en produkt i flera olika material. De måste kunna kombinera pälsmaterial med andra material, till exempel skinn, vävda textilmaterial, filt eller stickat. Examinanderna förutsätts kunna tillämpa olika tekniker i tillverkningen med målet att produkten skall vara personlig, fräsch och särpräglad. De förväntas kunna formge och tillverka en ny produkt i av flera olika material som går att sälja.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- kreativt planera och tillverka en produkt i flera olika material
- kombinera pälsmaterial med andra material
- tillämpa olika tillverkningstekniker.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet tillverkning av produkter i flera olika material skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

9 § Accessoarer och dekorationer i pälsmaterial

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall kunna formge och tillverka moderna accessoarer av olika typer av pälsmaterial samt kombinera olika material. De förväntas kunna använda relevanta arbetsredskap, maskiner och anordningar.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall kunna

- formge och tillverka moderna accessoarer i pälsmaterial
- använda relevanta arbetsredskap, maskiner och anordningar.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

När det gäller avsnittet accessoarer och dekorationer i pälsmaterial skall yrkesskickligheten bedömas med utgångspunkt i de praktiska prestationerna, de muntliga och skriftliga resultaten samt olika kombinationer av dessa.

10 § Företagsverksamhet

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall ha yrkeskompetens inom sitt eget område, förstå vad företagande innebär i den aktuella branschen och ha nödvändiga grundkunskaper i att starta eget företag. De förutsätts kunna göra en bedömning av sitt eget företagande och sin eventuella företagsverksamhet och analysera på vilka punkter deras företagarkompetens kan förbättras.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall

- kunna lägga upp en plan för utveckling av sitt företagande
- förstå vilken roll en affärsidé spelar för planeringen av företagsverksamheten och kunna anlita experter om det behövs
- förstå vad det betyder att verksamheten skall vara lönsam och kunna påverka företagets lönsamhet
- förstå principerna för kostnadsberäkning och veta vilka marknadsmässiga faktorer som måste vägas in för en vettig prissättning
- kunna lägga upp en preliminär budget för sitt företag
- känna till vilka krav lagstiftningen ställer när man startar eget och veta var man kan få experthjälp för att starta ett företag.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Vid bedömningen av individuella faktorer är det viktigt att ta hänsyn till vilka förutsättningar examinanderna har att arbeta som företagare. Bedömningen bygger på självvärdering, kollegial bedömning i grupp och diskussioner med experter. Olika typer av diskussioner och analyser kan vara lämpliga arbetsredskap. Examinanderna skall inte bedömas med avseende på om de är bra företagare eller inte, utan målet är att lägga upp en företagaprofil som den enskilda examinanden får tolka. Med hjälp av profilen skall examinanderna självständigt eller tillsammans med en expert kunna lägga upp en plan för att främja sina möjligheter att fungera som företagare.

I framtagningen av en fungerande affärsidé skall examinanderna kunna analysera sin omvärld, särskilt med avseende på kommande företagsverksamhet. Examinanderna måste kunna föra en diskussion om att starta eget och anknytande frågor med experter.

11 § Informationsteknik för branschen

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna skall kunna använda de färdiga program som finns på marknaden samt elektroniska styrsystem och andra system för överföring och lagring av information inom produktion och kvalitetskontroll. De skall förstå deras betydelse och uppgifter.

b) Mål och kriterier för bedömningen

Examinanderna skall

- kunna hantera filer, det vill säga söka och registrera uppgifter om produktionen, skriva ut uppgifter, spara, kopiera och skicka filer i sitt eget dataöverföringsystem
- kunna ställa in maskiner, ändra mönster och föra över information med hjälp av färdiga datatekniska program.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna skall påvisa sin yrkesskicklighet i autentiska situationer i sin arbetsmiljö. Provsituationen skall gälla arbetsuppgifter som är centrala för branschen. Den kan kompletteras med skriftliga uppgifter, intervjuer och diskussioner.

BILAGA

BESKRIVNING AV YRKET INOM PÄLSBRANSCHEN OCH DESS VÄRDEGRUND

I yrkesexamen för körsnärer ger examinanderna prov på sin förmåga att hantera pälsmaterial och att tillverka pälsvaror. Dessa två områden är de viktigaste elementen i körsnärens yrkeskompetens. Inom pälsbranschen fogas ytan ihop av pälskinn med hjälp av olika tekniker. Examinanderna kan tillverka olika typer av pälsytor och bearbeta dem till produkter. De kan också formge, konstruera mönster för och prova pälsvaror enligt kundens önskemål. En körsnär som avlagt denna examen arbetar med olika uppgifter inom pälsstillverkning. I framtiden kommer arbetsuppgifterna att kräva att körsnärer har en mera övergripande kompetens. De kommer att arbeta i en kundorienterad företagsmiljö där småföretag satsar på samarbete. De som arbetar inom denna sektor skall kunna samarbeta, vara självständiga och ta initiativ samt ta sitt eget ansvar.

Pälsbranschen tar fram produkter som uppfyller konsumenternas önskemål. Värdegrunden för tillverkningsprocessen bygger på etiska och juridiska faktorer inom materialflöden och utgår från att produkterna skall ha lång livslängd, vara användbara, kunna ändras och omformas, ha hög kvalitet och vara en källa till njutning. Företagen är medvetna om hela livscykeln för en pälsvara och vet hur branschen påverkar miljön. De satsar kontinuerligt på att förbättra och utveckla sin verksamhet och sina produkter.

Konsument- och kundperspektivet, lönsamhet, en hållbar utveckling, företagsamhet och sund konkurrens är viktiga element i den företagsekonomiska verksamheten, likaså god service, hög standard på arbetet och högkvalitativa produkter. Andra viktiga värderingar och principer är tillförlitlighet, punktlighet, ärlighet och respekt för yrkeskompetens. Vidare är branschen angelägen om att värna medarbetarnas arbetsförmåga, kompetensutveckling och arbetshälsa.

I pälsbranschen samarbetar många aktörer. För att nätverk skall kunna byggas upp och samarbetet både i Finland och på det internationella planet kunna fungera väl krävs det att branschen visar respekt för kunder och medmänniskor, att den känner till hur och var andra i branschen arbetar, hur deras omvärld ser ut och vilka traditioner och principer de har samt visar respekt för allt detta. Dessutom är jämlikhet, jämställdhet och tolerans viktiga värderingar i branschen.

De som arbetar inom pälsbranschen måste ha en allsidig yrkeskompetens samt kunna kontinuerligt förbättra och utveckla den. De är pålitliga, kvalitetsmedvetna, ansvarskännande, serviceinriktade och samarbetsvilliga. Internationalisering, och integrering av kvalitetstänkande i all verksamhet och av principerna för en hållbar utveckling i alla faser av produktionskedjan är stora utmaningar för branschen.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/biblioteket
Pb 380
00531 Helsingfors
ffn: (09) 774 774 50
fax (09) 774 774 75
kirjasto@oph.fi
www.utbildningsstyrelsen.fi